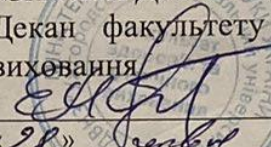

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра наук про здоров'я**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету здоров'я та фізичного
виховання

Едуард СИВОХОП

«28» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

«ПЕРЕДДИПЛОМНА ДОСЛІДНИЦЬКА КЛІНІЧНА ПРАКТИКА»

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма
Статус дисципліни
Мова навчання

перший (бакалаврський) рівень
05 Соціальні та поведінкові науки
053 Психологія
Клінічна психологія
обов'язкова
українська

Ужгород 2024

Робоча програма практики «Переддипломна дослідницька клінічна практика» для здобувачів вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія освітньої програми «Клінічна психологія».

Розробник: Яцина О.Ф., професор, доктор психол. наук, професор кафедри наук про здоров'я

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри наук про здоров'я

Протокол № 16 від « 24 » чэрв 2024 року

В/о завідувача кафедри Р Мар'яна ДУБ

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

Протокол № 12 від « 27 » чэрв 2024 року

Голова науково-методичної комісії Фелікс Фелікс ФІЛАК

1. Опис практики

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180	4	
Кількість модулів	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	8	
	Лекції:	
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: диф.залік	Самостійна робота:	
	60 год.	
	Індивідуальна робота	
	120 год.	

2. Мета та завдання практики

Метою «**Переддипломної дослідницької клінічної практики**» є підготовка фахівців спеціальності 053 «Психологія» за освітнім ступенем бакалавра відповідно до державних стандартів та освітньо-професійної програми підготовки «Клінічна психологія»: узагальнення та вдосконалення здобутих теоретичних знань, професійних умінь і навичок в реальних умовах їх застосування в професійній діяльності психолога/клінічного психолога, що передбачає здійснення психодіагностичних, консультативних, корекційних, просвітницьких завдань в умовах індивідуальної та групової роботи з особами різних вікових груп із різними нозологічними формами захворювань, та здатності приймати обґрунтовані рішення в складних ситуаціях, діючи згідно етики професійної діяльності психолога – спеціаліста з високою внутрішньою культурою і розвиненими професійними якостями.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Клінічна психологія» **переддипломна дослідницька клінічна практика** формує у здобувачів вищої освіти такі компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

загальні:

ЗК1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК3 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК6 Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК8 Навички міжособистісної взаємодії

ЗК9 Здатність працювати в команді

ЗК11 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

фахові:

СК1 Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології

СК2 Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ

СК3 Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків

СК4 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

СК5 Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій

СК6 Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження

СК7 Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

СК8 Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)

СК9 Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту

СК11 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

СК12 Розуміння сфер компетентності та специфіки професійної діяльності клінічного психолога

СК13. Розуміння психологічної сутності станів здоров'я та хвороби, знання критеріїв та методів дифдіагностики для визначення психічної норми та патології

СК14 Розуміння принципів та вміння комплексно застосовувати методи психодіагностики, психокорекції, психореабілітації та психопрофілактики

СК15 Розуміння закономірностей функціонування основних фізіологічних систем і психічних функцій людини у нормі та патології, чинників, що впливають на зміну психічних якостей людини під впливом хвороби

СК16 Розуміння зв'язку клінічної психології з суміжними сферами знання (психопатологією, патопсихологією, психофізіологією, нейрофізіологією, нейропсихологією, психосоматикою, наркологією, дефектологією, психотерапією, ін.) та використання інтегративного підходу в своїй діяльності.

3. Передумови для проходження «Переддипломної дослідницької клінічної практики»

Передумовами є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми «Клінічна психологія»: ОК10 Загальна психологія, ОК 14 Вступ в клінічну психологію. Методологія клінічної психології, ОК 15 Психодіагностика, ОК 16 Психологія розвитку та вікова психологія, ОК18 Психологія особистості (теорія особистості в клінічній практиці), ОК19 Психологія неврозів та неврозоподібних станів, ОК22 Нейропсихологія, ОК24 Патопсихологія, ОК31 Основи психотерапії.

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Клінічна психологія» «Переддипломна дослідницька клінічна практика» повинна забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	ПР1
Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	ПР2
Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційнокомунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	ПР3
Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	ПР4
Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики, тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги	ПР5
Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження	ПР6
Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефхівців	ПР8
Приймати та аргументувати власні рішення щодо розв'язання психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності	ПР9
Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта,	ПР11

забезпечувати ефективність власних дій	
Ефективно виконувати різні ролі в команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості	ПР14
Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога	ПР16
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності	ПР17
Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії	ПР18
Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів	ПР19
Володіти основними діагностичними методами практичної діяльності психолога	ПР20
Використовувати методи дослідження пізнавальних і емоційних процесів, психічних станів індивідуально-психологічних особливостей і спілкування	ПР21
Володіти методами діагностики психічних процесів, станів і властивостей особистості, інтерпретувати психічні явища	ПР22
Планувати, організовувати та проводити наукові психологічні дослідження	ПР23
Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість проведених інтервенцій	ПР24

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження **переддипломної дослідницької клінічної практики**

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання, а також виділяти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань переддипломної дослідницької клінічної практики	ПРН1, ПРН2
Знаходити інформацію з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань переддипломної дослідницької клінічної практики та вміти обґрунтовувати власну позицію, формулювати самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	ПРН3, ПРН4
Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики, тощо) індивідуального психологічного дослідження та технології психологічної допомоги. Формулювати мету, завдання індивідуального дослідження	ПРН5, ПРН6, ПРН8

переддипломної дослідницької клінічної практики, вміти збирати первинний матеріал, дотримуючись процедури дослідження. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців	
Знаходити аргументовані рішення щодо розв'язання психологічних задач і проблем у процесі виконання професійної діяльності відповідно завдань переддипломної дослідницької клінічної практики, забезпечуючи ефективність власних дій дотриманням укладеного плану консультативного процесу, в якому враховано специфіку запиту та індивідуальних особливостей клієнта.	ПРН9, ПРН 11
Відпрацьовувати різні ролі в команді у процесі вирішення фахових завдань переддипломної дослідницької клінічної практики, у тому числі показувати лідерські якості; застосовувати знання та дотримуватись етичних принципів професійної діяльності психолога, проявляти соціально відповідальну та свідому поведінку, відповідати гуманістичним і демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності, зокрема у використанні ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби робити запит на супервізію до фахівців бази переддипломної дослідницької клінічної практики.	ПРН14, ПРН16, ПРН17, ПРН18
Організовувати та проводити під час переддипломної дослідницької клінічної практики індивідуальне психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних діагностичних методів практичної діяльності психолога та встановлювати зв'язок у використанні методів дослідження пізнавальних і емоційних процесів, психічних станів, індивідуально-психологічних особливостей особистості, інтерпретувати психічні явища.	ПРН19, ПРН20, ПРН21, ПРН22, ПРН23
Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), використовувати їх в індивідуальній та груповій роботі, встановлюючи якість проведених інтервенцій в процесі переддипломної дослідницької клінічної практики.	ПРН24

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

Бази **«Переддипломної дослідницької клінічної практики»** визначаються довгостроковими або короткостроковими договорами між ДВНЗ «УжНУ» та організаціями, установами різних форм власності й різних рівнів підпорядкування і є офіційною підставою для проходження практики здобувачів вищої освіти. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період самої практики або на термін до п'яти років з можливістю подальшої пролонгації на такий же строк.

Базами проходження практики можуть виступати заклади освіти, клінічні лікарні, в т.ч. дитячі, лікувально-профілактичні та реабілітаційні установи, психолого-педагогічні та реабілітаційні центри різних форм власності, на яких передбачено посаду психолога/клінічного психолога/психотерапевта.

Здобувачі мають можливість завчасно самостійно пропонувати місце проходження практики за умови підписання короткострокового договору між університетом та базою практики. Вони можуть обирати базу практики, в т.ч. за місцем проживання, за умови укладання короткострокового договору між ФЗФВ ДВНЗ «УжНУ» та базою практики як майбутнім місцем роботи, що сприятиме успішному проходженню процесу їхнього професійного становлення, а також керуючись такими принципами:

- установа повинна мати штатну одиницю – посаду психолога/клінічного психолога/ психотерапевта, стаж роботи якого на посаді не менше 5 років;
- установа надає дозвіл на проходження практики і документи, в яких зазначаються особливості її проходження студентом-практикантом;
- установа сприяє виконанню усіх завдань, передбачених програмою практики та індивідуальним завданням студента-практиканта.

Практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладача закладу вищої освіти від кафедри та спеціаліста бази практики – психолога/ клінічного психолога/ психотерапевта.

Закріплення здобувачів за базами практики та призначення керівників від кафедри оформлюється наказом ректора університету. Розподіл здобувачів ЗФН оформлюється розпорядженням декана ФЗФВ ДВНЗ «УжНУ».

ФЗФВ ДВНЗ «УжНУ» наразі має підписані довгострокові договори співпраці з наступними закладами та установами, що можуть стати базами практики під час проходження «Переддипломної дослідницької клінічної практики»:

- Договір з КНП «Обласний клінічний центр нейрохірургії та неврології» Закарпатської обласної ради
- Договір з КНП «Ужгородська міська клінічна дитяча лікарня» Ужгородської міської ради
- Договір з психолого-педагогічним центром м. Ужгорода
- Договір з Ужгородською ЗОШ I-III ст. №20 – лицей «Лідер» Ужгородської міської ради.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ «ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ»

«Переддипломна дослідницька клінічна практика» слугує основою підвищення результативності робіт, які надаються здобувачами вищої освіти в кваліфікаційній роботі. Здобувачі підбирають місце проходження практики з урахуванням специфіки бази практики, щодо можливості збору необхідного матеріалу з обраної теми кваліфікаційної роботи, де зазначена база практики безпосередньо слугуватиме об'єктом емпіричного дослідження. Під час проходження практики здобувачі виконують наступні завдання:

Модуль 1. Особливості професійної діяльності психолога/клінічного психолога/психотерапевта на обраній базі практики

- ознайомитись з основними цілями та завданнями бази практики, з методами та умовами професійної діяльності психолога/клінічного психолога/психотерапевта
- ознайомитись з контингентом, з яким планується здійснити діагностичну, корекційно-розвивальну, консультативно-просвітницьку роботу
- скласти індивідуальний план на період практики

Модуль 2. Клінічне інтерв'ю/бесіда

- зібрати анамнез (суб'єктивний та об'єктивний) життя та хвороби пацієнта/клієнта*
- визначити наявність або відсутність характерних психологічних ознак
- оцінити індивідуально-психологічні особливості клієнта/пацієнта, диференціювати їх за якістю, силою і складністю, з'ясувати їхню належність (до психологічних феноменів або до психопатологічних симптомів)
- виявити скарги, приховані мотиви поведінки і надати допомогу в усвідомленні дійсних (внутрішніх) підстав для зміненого психічного стану**
- надати психологічну підтримку клієнту/пацієнту
- описати психологічний статус (стан) клієнта/пацієнта

- відрефлексувати та відобразити саморефлексію в Щоденнику
  - * Дотримуйтесь конфіденційності
  - **Усвідомлюйте межі своєї компетентності
  - *** Беріть до уваги індивідуальні і культуральні відмінності пацієнта/клієнта

Модуль 3. Психодіагностична робота

- підібрати діагностичний інструментарій для проведення діагностики згідно мети індивідуального завдання виконуваного психологічного дослідження
- ознайомитись з методами та процедурою діагностики клієнтів/пацієнтів відповідно певної вікової групи
- провести діагностику особливостей когнітивної, емоційної та поведінкової сфер особистості досліджуваних клієнтів/пацієнтів (5 стандартизованих методик, за необхідності, 1 проєктивна або напівпроєктивна)
- здійснити кількісний та якісний аналіз отриманих результатів дослідження із застосуванням математико-статистичних методів обробки отриманих даних (кореляційний аналіз - за необхідності)
- інтерпретувати отримані результати відповідно поставлених завдань
- оформити психологічний висновок, в якому резюмувати найбільш важливі дані досліджуваної групи, отримані при вивченні особливостей суб'єктів діагностики
- здійснити саморефлексію вражень, думок, ідей, емоцій, труднощів, що виникали в ході діагностики та відобразити їх в Щоденнику.

Модуль 4. Корекційно-розвивальна робота

- ознайомитись з програмами та методами корекційно-розвивальної роботи, що застосовуються на базі практики
- сформувати групу для проведення корекційно-розвивальних занять (за необхідності може проводитись індивідуальна психокорекційна робота)
- укласти корекційно-розвивальну програму за досліджуваною проблематикою
- оформити плани-конспекти кожного заняття, зібравши необхідні для їхнього проведення стимульні та наочні матеріали, представивти їх у відповідності з вимогами
- провести заняття – не менше (3-5 занять) за розробленою програмою
- описати та проаналізувати кожне з проведених корекційно-розвивальних занять, користуючись методиками протокольної фіксації процесів групової/індивідуальної роботи
- визначити ефективність проведеної корекційно-розвивальної роботи за допомогою контрольного психодіагностичного зрізу, використовуючи адекватні методи психодіагностичного обстеження; зробити порівняльний аналіз із результатами констатуючого зрізу
- визначити позитивні результати, недоліки виконаної корекційно-розвивальної роботи та запропонувати рекомендації щодо їх усунення.

Модуль 5. Консультативно-просвітницька робота

- розробити програму психологічної інтервенції (тренінг, психопрофілактична бесіда, психотерапевтичне консультування тощо)
- провести не менше 3-5 занять* за укладеною програмою в індивідуальній чи груповій формі (за необхідності з батьками/опікунами)
- спроектувати зміст індивідуальної траєкторії розвитку клієнта/пацієнта та обґрунтувати надані рекомендації в змісті подальшого психологічного супроводу
- представити фото/відео монтаж (за можливості)*

*Дотримуйтесь Етичного кодексу психолога

Модуль 6. Узагальнення та оформлення результатів практики

- написати звіт за результатами виконаної діагностичної, корекційної-розвивальної та консультативно-просвітницької роботи
- подати звітну документацію керівникові практики для оцінювання
- підготувати презентацію результатів практики та доповідь на звітній конференції.

Виконання індивідуального завдання здобувачами вищої освіти здійснюється з урахуванням обраної теми кваліфікаційної роботи в терміни, означені програмою практики. Матеріали роботи включаються до звіту з практики у відповідності з його структурою та обсягом.

**7. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ
«ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ»**

№ п/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
1.	<ul style="list-style-type: none"> • ознайомлення з базою практики (з основними цілями, завданнями, формами й методами роботи) та особливостями професійної діяльності психолога/ клінічного психолога/ психотерапевта на обраній базі практики • вивчення нормативно-правової бази діяльності спеціалістів бази практики • ознайомлення з контингентом, з яким здійснюватиметься діагностична, корекційно-розвивальна та консультативно-просвітницька робота • складання індивідуального плану студента-практиканта на період практики • проведення клінічного інтерв'ю/бесіди з визначеною групою досліджуваних	1 тиждень
2.	<ul style="list-style-type: none"> • підготовка психодіагностичного інструментарію та проведення діагностики у відповідності з індивідуальним завданням психологічного дослідження • здійснення діагностичних вимірювань • обробка отриманих даних та їхня інтерпретація • підведення результатів психодіагностичного обстеження	2 тиждень
3.	<ul style="list-style-type: none"> • укладання корекційно-розвивальної програми • визначення контингенту для здійснення корекційно-розвивальної роботи • проведення корекційно-розвивальних занять • повторна діагностика • підведення підсумків корекційних заходів • укладання програми психологічної інтервенції • проведення консультативно-просвітницької роботи	3 тиждень
4.	<ul style="list-style-type: none"> • оформлення необхідної документації за результатами практики (щоденник, характеристика)	4 тиждень

	<ul style="list-style-type: none"> • написання звіту практики та подання звітної документації керівникові практики для оцінювання • підготовка презентації результатів практики та доповіді на звітній конференції 	
	Загальна тривалість практики	4 тижні

8. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Практика для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія ОП «Клінічна психологія» проводиться згідно з навчальним планом для денної та заочної форм навчання. Під час проходження практики та виконання основних завдань програми практики, кожен здобувач вищої освіти повинен отримати конкретні наукові результати з обраної наукової проблеми, що будуть відображені у формулюванні теми випускної кваліфікаційної роботи.

Під час проходження практики та виконання основних завдань програми практики, кожен здобувач вищої освіти повинен отримати конкретні наукові результати з обраної наукової проблеми, що будуть відображені у формулюванні теми випускної кваліфікаційної роботи.

Програма практики здобувачів складається з наступних частин:

- планування видів і змісту роботи на період проходження практики
- виконання індивідуальних завдань за обраною темою кваліфікаційної роботи
- оформлення звіту про проходження практики і його захист.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра наук про здоров'я ФЗФВ. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює керівник практики з числа викладачів від кафедри.

Основними обов'язками відповідальних за переддипломну практику від кафедри є:

- 1) організація та проведення настановних зборів для здобувачів кафедри з метою проведення інструктажу про порядок проходження практики, з техніки безпеки, охорони праці і попередження нещасних випадків та надання їм необхідних документів перед початком практики, а також ознайомлення з вимогами до оформлення документації, системою звітності та критеріями оцінки, які регламентуються відповідною нормативною та методичною документацією з організації та проведення практики;
- 2) забезпечення своєчасності формування здобувачами вищої освіти індивідуальних графіків проходження практики та отримання ними індивідуальних завдань від безпосередніх керівників;
- 3) організація та проведення відкритого захисту практики перед комісією;
- 4) звітування на засіданні кафедри про підсумки практики із внесенням пропозицій щодо вдосконалення організаційно-методичного забезпечення практики.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ, ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

Загальні вимоги до оформлення звіту

Зміст звіту повинен розкривати знання і уміння здобувача, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою і завданням практики. Звіт складається індивідуально кожним здобувачем і має бути обсягом 15-20 сторінок друкованого тексту.

Рекомендується така послідовність матеріалів Звіту практики:

Титульний аркуш.

Зміст (зміст звіту із зазначенням сторінок)

Вступ (в ньому зазначається мета, завдання практики та надається опис специфіки бази практики, опис результатів знайомства з діяльністю психолога/клінічного психолога/психотерапевта за місцем проходження практики зі своїми коментарями – обсяг: від 1,5 до 2 сторінок)

Основна частина

Загальний звіт про проходження «Переддипломної дослідницької клінічної практики» із зазначенням обсягу виконаної роботи з урахуванням завдань модулів, які відображають основні етапи практики та отримані результати щодо теми індивідуального завдання практики.

Висновки (здобутки, труднощі, які, можливо, виникли в ході практики, результати саморефлексії, побажання щодо поліпшення організації практики – обсяг: від 1,5 до 2 сторінок).

Список використаних джерел (методик, тощо)

Додатки

- Календарний план-графік переддипломної дослідницької клінічної практики.
- Щоденник проходження переддипломної дослідницької клінічної практики, що містить самоаналіз психодіагностичної й організаційної роботи студента-практиканта протягом кожного дня проходження практики, підписаний керівником бази практики та завірений печаткою закладу/установи
- Характеристика на студента-практиканта, підготовлена психологом за місцем проходження практики, яка підписана керівником від бази практики та завірена печаткою закладу/установи
- Протоколи психодіагностичного обстеження та розгорнутий аналіз консультації
- Програма психологічної інтервенції.

Порядок допуску звіту до захисту практики

До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію. При встановленні оцінки враховується характеристика, яка видана керівником практики від установи, зміст звіту, знання та уміння студента з циклу професійно-орієнтованих і спеціальних дисциплін, зауваження керівника практики від кафедри.

Звіт з практики захищається перед комісією, призначеною завідувачем кафедрою наук про здоров'я ДВНЗ «УжНУ». Захист практики приймається протягом 7 днів після її закінчення. Загальна оцінка за практику – 100 балів. У «Положенні про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті», що затверджено Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. вказано, що ключовою проблемою визначення рівня знань студентів під час проведення екзаменів та заліків є критерії оцінок. Оцінка за практику (диференційований залік) вноситься до заліково-екзаменаційної відомості і до залікової книжки студента за підписом керівника практики.

Студенту, який не виконав програму практики, може бути надано право проходження практики повторно у вільний від навчального процесу час.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Диференційований залік з практики приймається у формі звітної конференції комісією викладачів кафедри наук про здоров'я.

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою, згідно якої максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту і переводяться в оцінку за схемою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для курсового (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звітів:

№ п/п	Вид звітної роботи	Кількість балів
1.	Індивідуальне завдання «Переддипломної дослідницької клінічної практики» виконано правильно і якісно (доцільність у виборі методів дослідження, аргументованість у доборі методик, технік; якісне опрацювання отриманих даних, психологічна інтерпретація результатів, надання обґрунтованих висновків й рекомендацій; відповідність оформлення звіту вимогам	50 б.
2.	Відповідність укладеної програми психологічної інтервенції цілі, завданням корекції, методам і засобам психологічного впливу: 1) єдності діагностики і корекції; 2) системності консультативно-корекційних завдань; 3) урахуванню вікових, психологічних й індивідуальних особливостей. Правильність оформлення протоколів психодіагностичного дослідження, корекційно-розвивальної програми, консультативних заходів(психопрофілактичних та просвітницьких дій)	20 б.
3.	Оформлення звітної документації	20 б.
4.	Захист практики (в т.ч. представлення у вигляді презентації)	10 б.
5.	Максимальна кількість балів	100 б.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Католик Г., Багрій В. Психодіагностика у презентаціях, таблицях, схемах : навчально-методичний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 301 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4339>
2. Методичні рекомендації щодо проходження ознайомчої навчальної практики студентами 1 курсу денної та заочної форм навчання спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки ОПП «Клінічна психологія» /Розробник-укладач: Яцина О.Ф. Ужгород, 2023. 21 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/42905>
3. Методичні рекомендації щодо проведення навчальної психодіагностичної практики за освітньо-професійною програмою «Клінічна психологія» здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання. Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Спеціальність 053 Психологія/ Розробники-укладачі Яцина О.Ф., Корольчук О.Л. Ужгород, 2023. 25 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57959>
4. Методичні вказівки щодо організації та проведення консультативно-корекційної практики для студентів галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія ОПП «Клінічна психологія»/Розробник-укладач: Яцина О.Ф. 2024. 40 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/62612>
5. Методичний poradnik для психодіагностичної практики за освітньо-професійною програмою «Клінічна психологія» здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання. Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Спеціальність 053 Психологія/Розробники-укладачі Яцина О.Ф., Сідун-Сович Д.В. Ужгород, 2024. 20 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/62613>

Допоміжна література:

1. Анєнкова І. П., Байдан М. А., Русова В. М. Психологічне консультування: навч. посіб. Київ: Каравела, 2018.
2. Варга В.С., Пашенко Т.В. «Моя сім'я та Я»: програма корекції емоційно-вольової сфери дітей у контексті дитячо-батьківських стосунків. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2011.144с.
3. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник / С. В. Васьківська. Київ : Четверта хвиля, 2004. 256 с.
4. Главацька О.Л. Основи психологічного консультування особистості: навч. посіб. Київ: Каравела, 2018.
5. Гріньова О. М., Терещенко Л. А. Дитяча психодіагностика: навчально-методичний посібник. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2015. 227 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/11801/1/child_psychological_diagnostics.pdf
6. Діагностика і корекція емоційних станів молодших школярів / Укладачі: Л.А. Лавренчук, Л.А. Скаковська, Є.С. Клецова. Житомир, 2002. 47 с.
7. Корекційна робота психолога / Упоряд. О. Главник. Київ : Шкільний світ, 2002. 112 с. (Психолог. Бібліотека. Вип. 3).
8. Гончарук Н. М. Психологічна практика: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський, 2007. 176 с.
9. Зливков В. Л., Лукомська С. О., Федан О. В. Психодіагностика особистості в кризових життєвих ситуаціях. Київ: Педагогічна думка, 2016. 219 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/77241343.pdf>
10. «Консультативно-корекційна практика: методичні рекомендації для студентів 4 курсів спеціальності 053 «Психологія» освітнього ступеня бакалавра». Укладачі: Т. А. Пашко, О. О. Гліченко. Старобільськ: 2019. 103 с.
11. Коробко С.Л.Робота психолога з молодшими школярами: Методичний посібник / С. Л. Коробко, О. І. Коробко. Київ : Літера ЛТД, 2006. 416 с.

12. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: Навч. посіб. / С. Б. Кузікова. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 384 с.
13. Ланко О. А. Психологічна майстерність консультуванні: теорія, практика, поступ: монографія. Київ, 2019.
14. Методичні рекомендації по проведенню тренінг-курсу для підлітків з питань просвітницької роботи щодо здорового способу життя. Київ : Міленіум, 2002. 48 с.
15. Неурова А. Б., Капінус О. С., Грицевич Т. Л. Діагностика індивідуальнопсихологічних особливостей особистості: навчально-методичний посібник. Львів: НАСВ, 2016. 181 с. ULR: <https://cutt.ly/7XrvER>
16. Осадько О. Технології психологічного консультування / О. Осадько. Київ : Ред. загальнопед. газ., 2005. 128 с.
17. Первинне інтерв'ю: Збірник статей. Серія «Вступ до психотерапії». Київ: Школа розвитку психотерапії: видавництво, 2009. 120 с.
18. Психологічна деонтологія: етичні кодекси: Хрестоматія / Уклад. В.О. Климчук. Київ : МАУП, 2005. 88 с.
19. Поліщук С.А. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів. Суми: Університетська книга, 2013. 134 с.
20. Розвивальні та корекційні заняття психолога / Упорядник Т.Гончаренко. 2-ге вид., стереотипне. Київ : Ред. загальнопед. газ., 2005. 120 с. (Б-ка «Шк. світу»).
21. Розвиток пізнавальних процесів дитини / Упорядники: С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. Київ: Мікрос-СВС, 2003. 112 с.
22. Система практик у професійній підготовці психологів : навч.-метод. посібник / за ред. Г. К. Радчук. Тернопіль : ТНПУ, 2017. 416 с.
23. Яценко Т.С. Психологічні основи групової психокорекції: Навч. Посібник / Т. С. Яценко. Київ : Либідь, 1996. 264 с.
24. Яценко Т.С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. / Т. С. Яценко. Київ : Вища шк., 2006. 382 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Документація практичного психолога – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/dokumentacia-practicnogo-psihologa-22492.html>
2. Психологічна служба: Підруч. / [В. Г. Панок (наук. ред.), А. Г. Обухівська, В. Д. Острова та ін.]. Київ: Ніка-Центр, 2016. 362 с. – Режим доступу: http://megalib.com.ua/book/130_Psihologichna_slyjba.html
3. Психологічні тести: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.psyfactor.org/lybr101.htm

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 2025 / 2026 н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № 18 від «30» серпня 2025 р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____ / 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____ / 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____ / 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)